

Grond eerst op orde, dan pas eco-ploegen

Broccolitelers Peter Appelman investeert veel in zijn grond om de bodemkwaliteit te verbeteren. Voorjaarsploegen is een van de maatregelen.

Door Luuk Meijering

Koolteler Peter Appelman ploegt zijn zware kleigrond voor het eerst in het voorjaar. Daarvoor heeft hij de Ovlac-ecoploeg van importeur Koeckhoven op proef. Daarmee ploegt de teler de zware grond zo'n 10 centimeter diep om. Voor Appelman is het voorjaarsploegen van de kleigrond een volgende stap in het verbeteren en behouden van de bodemkwaliteit.

De teler wil de grond zo lang mogelijk groen houden door er tussen de hoofdteelten een groenbemester te telen. Daar past het in de herfst op wintervoor ploegen niet bij, omdat de grond dan enkele maanden onbeschermd ligt. Diep ploegen in het voorjaar is ook geen optie. De mooie humusrijke bovenlaag stop je diep weg en taaie klei haal je naar boven. Daarvan is nauwelijks een goed plantbed te maken. Bovendien zet je het bodemleven helemaal op z'n kop.

FOTOS: LEX SALVERDA

Veel groenbemers en een grote hoeveelheid compost zorgt voor een rulle grond waar het bodemleven zich in thuis voelt.

Naast het telen van groenbemers voert Appelman de eerste jaren zo'n 35 tot 40 ton compost per hectare aan. Op een derde van zijn grond teelt Appelman een tweejarig gras-klavermengsel om de grond rust te geven en de structuur te verbeteren. De opbrengst van de gras-klover gaat naar een veehouder. Door deze werkwijze is het organischestofgehalte van zijn kleigrond in

een jaar of vijf al van 3 naar 5% gestegen.

De aanleiding om meer aandacht te gaan besteden aan de kwaliteit van de grond is dat Appelman merkte dat de grond door de jaren heen steeds stugger en moeilijker te bewerken werd. De ondernemer ruilt en huurt grond waarop ook aardappelen, suikerbieten of mais geteeld worden. Zeker onder moeilijke oogstomstandigheden doen deze gewassen een aanslag op de structuur van de grond.

Goed gaan spitten

Via een werkgroep van het Louis Bolk Instituut is Appelman eens goed in de bodem gaan spitten om te achterhalen wat de oorzaak van de teruglopende bodemkwaliteit is en wat er aan te doen is om dit proces te keren. Bij een van de bijeenkomsten kwam ook een perceel oud grasland aan de orde. Dit had een organischestofgehalte van 5% en een erg mooie structuur. Zo zou volgens Appelman alle grond moeten zijn. Reden voor de teler om zijn teeltstrategie om te gooien.

Appelman Vegetables BV in Stompetoren (N.-H.).

Peter Appelman teelt en verwerkt broccoli, sluitkool en bloemkool. De grond waarop Appelman teelt loopt uiteen van lichte zandgrond tot kleigrond van 50% afslibbaar.

Bedrijfsgegevens

160

hectare broccoli

60

hectare kool

24

hectare bloemkool

60

hectare eigen grond

Peter Appelman laat in een perceel kool zien wat het effect van bodemverbeterende maatregelen op de zware kleigrond is.

Voor de vruchtwisseling en om ruimte te maken voor de teelt van groenbemesters verhuurt Appelman een zesde van zijn grond voor de teelt van tulpen. Deze zijn relatief vroeg van het land, zodat er daarna nog een flinke groenbemester kan groeien. Deze blijft dan staan tot het volgende voorjaar. Appelman schat dat deze strategie hem op korte termijn zo'n € 20.000 per jaar kost. De genoemde kosten zijn voor de teelt van de groenbemester en voor huur van vervangende grond.

Wat deze strategie hem financieel oplevert, kan Appelman nog niet zeggen. Hij is er wel van overtuigd dat dit de enige manier is om ook in de toekomst te kunnen blijven telen. "Laatst viel er in korte tijd 40 millimeter water, de grond kan dat nu zo snel opnemen dat er nauwelijks plasvorming of slemp ontstaat. Ook zie ik dat de gewassen er gewoon goed bijstaan en tegen een stootje kunnen."

Voor de groenbemester experimenteert Appelman met verschillende mengsels,

met onder andere Phacelia en Japanse haver. Aan de ene kant moet het mengsel de winter overleven en aan de andere kant moet het ook weer niet te massaal de winter uitkomen om het in het voorjaar goed in te kunnen werken. De belangrijkste eis die de teler stelt aan het mengsel is dat er geen kruisbloemigen in voor mogen komen. Vanwege de intensieve koolteelt op het bedrijf zou het dan te veel een monocultuur worden.

Ook na een late kooloogst in oktober of ►

Om ondiep ploegen uit te proberen heeft Appelman een Ovlac-ecploeg van importeur Koeckhoven op proef. De ploegdiepte is ingesteld op ongeveer 10 centimeter.

'Voor mij zijn er nog steeds veel leermomenten. Ik vraag me soms af of ik het wel goed doe en of het niet nog beter kan'

november zaait Appelman nog een groenbemester. Afgelopen herfst probeerde hij daarvoor een mengsel van wintergerst met erwten. De erwten werden door de duiven opgegeten. Wintergerst deed het daarentegen erg goed. Omdat niet alle kool tegelijk geplant wordt, kan de wintergerst voor de latere plantingen nog veel organische stof produceren.

Het inwerken van de wintergerst bij ondiep ploegen is nog wel een item. Een kop-voorop de trekker met de ploeg bleek

niet te werken, daarvoor was de massa te groot. Appelman klepelt het gewas nu eerst en laat er vervolgens drijfmest op uitrijden met een bouwlandinjecteur. Deze mengt de groene massa en mest mooi door de bovenlaag van de grond.

Na een paar dagen ploegde Appelman het perceel met de Ovlac-ecploeg zo'n 10 centimeter diep om. De Ovlac-ploeg legt de zo bewerkte grond zo om dat de groenbemester er onder zit en de grond van boven schoon is.

Veel leermomenten

Hoe het met planten gaat en hoe het gewas reageert op de grote massa verse groenbemester weet Appelman op dit moment nog niet. "Voor mij zijn er nog steeds veel leermomenten", zo stelt hij. "Ik vraag me soms af of ik het wel goed doe en of het niet nog beter kan. Het lastige is dat er geen blauwdruk is en ook weinig onafhankelijk advies te vinden is voor het inzetten van groenbemesters. Je moet dus veel zelf uitvinden." ■

Samen met André Gerritsen van Koeckhoven en adviseur Roelf Haviga van Team Ecosys beoordeelt Appelman het ploegwerk.

Op het erf ligt compost. In de verbeterfase geeft de teler tot 40 ton per hectare, later zal 10 tot 15 ton per jaar voldoende zijn.